

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3178/2025. (V. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 108.K.701.277/2023/25. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Vigh Annamária ügyvéd) útján a Fővárosi Törvényszék 108.K.701.277/2023/25. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdését.
- [2] 2. Az indítványozó az ügy előzményeként a következőket adta elő. Az indítványozó mint az indítvány alapjául szolgáló ügy felperese, részmunkaidősként munkavállaló volt egy gazdasági társaságnál.
- [3] 2.1. Az indítványozóval szemben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-Budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) Utólagos Ellenőrzési Főosztály jogkövetési vizsgálatot végzett 2019. évre vonatkozóan. Az elsőfokú adóhatóság összesen 16 346 486 Ft adókülönbözetet (adóhiányt), valamint 32 692 972 Ft adóbírságot állapított meg, valamint 2 608 987 Ft késedelmi pótlékot számított fel. A gazdasági társaság új ügyvezetője az indítvány szerint az ellenőrzés során nem vette fel a kapcsolatot az elsőfokú adóhatósággal, továbbá a kért iratokat, nyilvántartásokat nem bocsátotta rendelkezésre, nyilatkozatot nem tett.
- [4] Az elsőfokú adóhatóság 2022. november 3-án kelt 6446665242. számú határozatában megállapította, hogy az indítványozó 2019. év során a gazdasági társaság bankszámlájáról 60 700 000 Ft készpénzt vett fel 6 alkalommal. Megállapította azt is, hogy indítványozó munkaköre általános ügyintéző volt, amibe nem tartozott bele a házipénztár kezelése. A gazdasági társaság 2019. évben nem tette közzé a társaság beszámolóját, ezért a cég-bíróság eltiltotta a társaságot a további működéstől, egyben megszüntnek nyilvánította és elrendelte a kényszer-törlési eljárás megindítását, a társaság felszámolás alatt áll. Az elsőfokú adóhatóság rögzítette, hogy a pénzfel-vétel bizonyítása az adóhatóságot terheli, azonban annak bizonyítása, hogy a pénzt a gazdasági társaság érdekében használták fel, a felperes terhén marad. Az elsőfokú adóhatóság utalt arra, hogy a bevételi pénztárbi-zonylatok ahhoz szükségesek, hogy igazolni lehessen a pénzüsszegek gazdasági társaságnak történt megfizeté-sét, néhány kiragadott bizonylat azonban nem támasztja alá a zárt rendszerben történő rögzítést, illetve a bak-számláról levett pénzüsszegek házipénztárba történő tényleges befizetését. Az adóhatóság értékelése szerint a társaság ügyvezetőjének – egyúttal az indítványozó volt házastársának –, valamint a házipénztárt kezelő alkal-mazottnak az eljárás során tett általános tartalmú nyilatkozatai – iratok hiányában – a felvett pénzzel való elszá-molás megtörténtének hitelt érdemlő igazolására alkalmatlanok. Így az indítványozó részére készpénzben kifi-zetett összeg nem tekinthető adómentesnek.
- [5] 2.2. Az indítványozó fellebbezéssel élt az elsőfokú adóhatósági határozattal szemben, amely alapján a másod-fokú adóhatóságként eljár NAV Fellebbviteli Igazgatósága 2023. március 3-án kelt 6437931316. számú határo-zatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [6] 2.3. Az indítványozó a másodfokú adóhatóság határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte keresetében. A Fő-városi Törvényszék 108.K.701.277/2023/525. számú ítéletével megállapította, hogy a másodfokú adóhatósági határozat nem volt jogszabálysértő és a keresetet elutasította. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a gazdasági társa-ságok bankszámláiról felvett pénzüsszegek elszámolásával kapcsolatosan kialakult joggyakorlat egyértelmű és ellentmondásoktól mentes: valamennyi e tárgyban született ítélet egyöntetű abban, hogy a magánszemély által felvett készpénzüsszegekkel való elszámolás igazolása a magánszemélyt terheli. Eljárása során mellőzte az in-dítványozó és az egyik tanú személyes meghallgatását, ugyanakkor megállapította, hogy a hatósági határozat a

bizonyítékokat súlyuknak megfelelően és részletesen értékelte, a döntést valósághű tényállásra alapozta. Utalt arra is a bíróság, hogy az indítványozó mint felperes nyilatkozatai egymásnak ellentmondóak voltak.

- [7] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a alapján, amelyben kérte a jogerős bírósági döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdése alapján.
- [8] 3.1. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó arra hivatkozott, hogy mivel a felvett pénzüsszegeket nem használta saját célra, ezért azok nem is keletkeztek az indítványozó számára adókötelezettség alá tartozó bevételként. Az indítványozó szerint egy vélelem nem képezheti a magántulajdonát korlátozó adóhiány megállapításának és adóbírság megfizetésének jogalapját. Álláspontja szerint csak akkor állapíthatott volna meg az adóhatóság és a bíróság adóhiányt, ha az bizonyításra került, hogy az indítványozó az általa felvett pénzeszközöket ellopta, azzal sajátjaként rendelkezett. Ennek bizonyítása az eljárásban nem történt meg. Az indítványozó hivatkozott a Kúria Kfv.I.35.170/2017/5. számú ítéletére, Kfv.I.35.640/2016. számú ítéletére, Kfv.V.35.377/2017/4. számú ítéletére, Kfv.VI.35.188/2013/7. számú ítéletére, a Kfv.V.35.271/2021/8. számú ítéletére, valamint Kfv.I.35.407/2020/8. számú ítéletére. Az indítványozó szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy az Mt. 180. § (1) bekezdésére tekintettel a munkavállaló a munkajogi jogviszony alapján köteles-e saját vagyonával helytállni az adóhatóság adóhiányt megállapító határozata esetén, ha a felvett pénzüsszegek tekintetében a munkáltató nem indított eljárást a munkavállalóval szemben, illetve ha az ügyvezető nyilatkozatával elismerte, hogy a munkavállaló a felvett pénzüsszeget a házipénztárba befizette.
- [9] 3.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdésének sérelme kapcsán az indítványozó arra hivatkozott, hogy bár hitelt érdemlően igazolta, hogy az általa felvett pénzüsszegeket a házipénztárba befizette, a javára szolgáló tényeket és körülményeket az adóhatóság és a bíróság is figyelmen kívül hagyta. Az adóhatóság eljárása az indítványozó szerint jogszabálysértő volt, míg a bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte, illetve nem folytatott le olyan bizonyítást, amely az indítványozó állítását alátámasztotta volna. Az indítványozó szerint az eljárás során olyan iratok rendelkezésre bocsátását várta el az adóhatóság és a bíróság, amelyeknek önhibáján kívül nem tudott eleget tenni, ezzel jogszabálysértő módon megfordítva a bizonyítási terhet. A bíróság az adóhatósági határozatok megállapításait maradéktalanul elfogadta és ezért az indítványozó keresetét elutasította.
- [10] 3.3. Az Alkotmánybíróság főtítkára az indítványozót felhívta az indítvány kiegészítésére, mivel az nem tartalmaz részletes indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítványozó határidőben előterjesztett indítvány-kiegészítése tartalmilag megegyezett az indítványával, azzal a kiegészítéssel, hogy a tulajdonhoz való jogot sértőnek tartja az indítványozó, hogy büntetőjogi felelősségének megállapítása nélkül magánvagyonára terhére kötelezte az adóhatóság a kft. tartozásának megfizetésére. Az adóhatóság határozata az indítványozó szerint felelősségének burkolt megállapítását eredményezi.
- [11] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [12] 4.1. Az indítvánnyal támadott felülvizsgálati ítéletet az indítványozó 2024. május 22-én töltötte le, az alkotmányjogi panaszt 2024. július 22-én, határidőben nyújtotta be az elsőfokú bíróságon. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [13] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett ítéletekkel zárult ügyben felperes volt, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [14] 4.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt egyes követelményeknek.
- [15] Az indítvány pontosan megjelölte a támadott bírósági döntéseket és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit.

- [16] Az indítvány Alaptörvényben biztosított jog sérelme körében megjelölte az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdését.
- [17] A határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya” {lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont szerinti követelményeknek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére és XXVIII. cikk (2) bekezdésére hivatkozó indítványi elem tekintetében. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítványozó kizárólag arra hivatkozott, hogy nem ért egyet azzal, hogy a vele szemben megállapított adóhiány esetén saját vagyonával kell helytállnia az adóbírságért. Az indítványozó tehát nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a jogerős ítélet miért eredményezi a tulajdonhoz való jog sérelmét. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdését az indítvány csupán felsorolásszerűen említi, sérelmére vonatkozóan önálló indokolást nem adott elő, az indítvány ténylegesen csak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben adott elő értékelhető alkotmányjogi indokolást.
- [19] 5. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét illetően a támadott ítéletekben foglalt jogértelmezést és annak bírósági ítéletekben történt alkalmazását vitatta az indítványozó, valamint kifogásolta az eljáró hatóságok és bíróság által alkalmazott bizonyítékok körét és azok értékelését, és ezekkel összefüggésben törvénysértésre hivatkozott.
- [21] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján azt állapította meg, hogy az indítvány valójában a támadott bírósági döntés felülbírálatára irányul, az indítványozó azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogellenesnek tartja az ügyében hozott jogerős döntést, vagyis – tartalmát tekintve – a Törvényszék jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban előadott érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése – az eljárási jogi szabályokban foglaltak szerint – a jogalkalmazó feladata. A bíróságok döntése szükségszerűen érinti a peres felek perbe vitt jogait és jogos érdekét. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {lásd: 3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban kifejtettek alapján emlékeztet arra, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott jogsérelmek orvoslásának eszköze. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adnak alapot alkotmányjogi panaszra {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [23] A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben – többek között – azt az elvárást tartalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegére vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelenő érvek mennyiben megalapozottak, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd: 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}. A konkrét ügyben az indítvánnyal támadott jogerős döntés részletes érvelést és indokolást tartalmaz a keresetben felvetett kérdések vizsgálatának eredményéről.

- [24] Az Alkotmánybíróság erre tekintettel megismétli azon korábbi megállapítását, hogy a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel [lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]].
- [25] 6. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdésére, 29. §-ára, valamint 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjára – megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért azt az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. április 29.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3109/2024.

• • •